

Huijser, C.P.H.M.

Van: Straalman, Rubin <r.straalman@gelderland.nl>
Verzonden: woensdag 22 november 2017 11:28
Aan: Franck, J.P.M.; Spanjaard, E.J.E.M.; Huijser, C.P.H.M.
Onderwerp: FW: inspraak beleidsnotitie Berkelland over RO en duurzame energie

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Hallo Hans, Eddie en Carlos,

Het RODE stuk is formeel bij de provincie binnen gekomen en wordt nu bekeken vanuit verschillende beleidsvelden en rollen. Zojuist heb ik daar met Hans even telefonisch overleg over gehad.

Ik had het daarvoor al naar een paar mensen binnen het team energietransitie van de provincie gestuurd en de algemene reactie is heel positief.

Ivo van Es, de collega die over windenergie gaat (en die het inlezen van de Achterhoek in het programma van ROM3D geregeld heeft) heeft gereageerd met de mail hieronder.

Het zou mooi zijn als we onderstaande reactie kunnen aftikken zonder dat dat in de formele reactie van de provincie komt. Hans gaf al aan dat dit gewoon een ambtelijke aanpassing zou kunnen zijn.

Bij deze daarom mijn verzoek om eens naar onderstaande opmerking te kijken.

Als jullie hierover een gesprek willen met Ivo is hij daar toe bereid.

Ik neem hier overigens ook even contact over op met Hennie Scheffer van gemeente Aalten. Van hem is de tekst namelijk afkomstig waar Ivo's opmerking over gaat. Hij kan er dan ook naar kijken voor de Achterhoekse versie van RODE.

Veel succes met de verwerking van alle inspraakreacties! Hopelijk valt t een beetje mee!

@Carlos: veel plezier in Spanje!

Groeten, Rubin

Rubin Straalman | Projectleider energiebesparing bedrijven | Programma Energietransitie | provincie Gelderland | T 06 52801376 | r.straalman@gelderland.nl | aanwezig op: ma, wo, do, vr



Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

Van: Es van, Ivo

Verzonden: dinsdag 14 november 2017 10:21

Aan: Straalman, Rubin <r.straalman@gelderland.nl>; Niens, André <a.niens@gelderland.nl>; Geelhoed, Ellen <e.geelhoed@gelderland.nl>; Eissens, Wido <h.eissens@gelderland.nl>; Rijsoort van, Jeannette <j.van.rijsoort@gelderland.nl>

Onderwerp: RE: inspraak beleidsnotitie Berkelland over RO en duurzame energie

Ik heb het stuk gescand en zie een vrij grote fout:

- Op blz 14 staat dat de gemeente het bevoegd gezag is, tenzij een gemeente geen besluit neemt en de initiatiefnemer naar de provincie stapt. De gemeente is **alleen** tot 5 MW bevoegd gezag, daarna is het de provincie. Wij kunnen echter afzien van deze bevoegdheid en pas dan ligt de bevoegdheid bij de gemeente.

Ellen stem jij met Andre af of er meer opmerkingen zijn en overleg jij of we deze opmerking ambtelijk gaan maken of een zienswijze gaan indienen? Ambtelijk heeft wel altijd de voorkeur.

Groet, Ivo

Van: Straalman, Rubin

Verzonden: maandag 13 november 2017 17:27

Aan: Es van, Ivo <i.van.es@gelderland.nl>; Niens, André <a.niens@gelderland.nl>; Geelhoed, Ellen <e.geelhoed@gelderland.nl>; Eissens, Wido <h.eissens@gelderland.nl>; Rijsoort van, Jeannette <j.van.rijsoort@gelderland.nl>

Onderwerp: inspraak beleidsnotitie Berkelland over RO en duurzame energie

Beste allen,

Bij deze stuur ik jullie een linkje door naar de site van gemeente Berkelland.

Het gaat om de vaststelling van de beleidsnotitie over ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking.

Deze is in Berkelland door het college vastgesteld en is nu de inspraak in gegaan. Na verwerking van de inspraakreacties wordt hij door de raad vastgesteld.

In de andere 7 Achterhoekse gemeenten wordt dit beleid later ook vastgesteld met wellicht variaties in enkele beleidsuitgangspunten en met kaartmateriaal gericht op betreffende gemeente.

Het gaat om de ruimtelijke inpassing van installaties voor duurzame energie opwekking (zon, wind, biomassa, waterkracht, bodemenergie) in al hun variaties in de verschillende landschapstypen en kernen in Berkelland. Dit is weergegeven in een matrix en beschreven in de beleidstekst.

Ook de ruimtelijke visualisatie van ROM3D (nog bedankt, Ivo!) maakt onderdeel uit van deze beleidsnotitie.

Inspraak is mogelijk tot en met 5 december en op 29 november is een inloopdag op het gemeentehuis in Borculo.

Via onderstaande link vind je een beschrijving en kan je alle stukken downloaden:

[https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking/Ontwerp beleidsnotitie](https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke%20Ordening%20en%20Duurzame%20Energieopwekking/Ontwerp%20beleidsnotitie)

Omdat ik penvoerder was van de gemeentelijke en regionale werkgroep die deze beleidsnotitie geschreven heeft kan ik mogelijk een en ander toelichten als jullie daar interesse in hebben.

Groeten, Rubin

Rubin Straalman | Projectleider energiebesparing bedrijven | Programma Energietransitie | provincie Gelderland | T 06 52801376 | r.straalman@gelderland.nl | aanwezig op: ma, wo, do, vr



Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

Huijser, C.P.H.M.

Van: Straalman, Rubin <r.straalman@gelderland.nl>
Verzonden: donderdag 23 november 2017 14:01
Aan: Franck, J.P.M.; Spanjaard, E.J.E.M.; h.scheffer@aalten.nl
CC: Huijser, C.P.H.M.
Onderwerp: Fw: inspraak beleidsnotitie Berkelland over RO en duurzame energie

Opvolgingsmarkering: Opvolgen
Markeringsstatus: Gemarkeerd

Hallo Hans, Eddie en Henny,

In aanvulling op mijn telefoontje en mailtje van gisteren stuur ik jullie bij deze een lap wetstekst toe waar de reactie van Ivo uit voortkomt.

Wellicht helpt t bij een aanpassing van de Berkellandse en de Achterhoekse tekst.

Kunnen jullie me laten horen wat jullie met de reactie van Ivo doen? Als jullie de tekst aanpassen hoeft t niet opgenomen te worden in de formele reactie van de provincie.

Alvast dank!

Groeten, Rubin

Verzonden vanaf mijn Samsung Galaxy-smartphone.

Op 23 nov. 2017 om 12:07 heeft Geelhoed, Ellen <e.geelhoed@gelderland.nl> het volgende geschreven:

Hoi Rubin en Andre,

Hierbij wat aanvullende tekst vanuit het Ministerie en de elektriciteitswet Artikel 9^e, zorgen jullie dat deze verwerking wordt opgenomen door de gemeente Berkelland en dat dit ook wordt verwerkt in de nog vast te stellen beleidsstukken van de overige 7 Achterhoekse gemeenten?

Graag krijgen Ivo en ik een bevestiging dat dit verwerkt wordt vanuit de gemeente zodat wij als Provincie geen zienswijze hoeven in te dienen.

Alvast bedankt, Ellen

Windenergieprojecten van 5 tot 100 MW

Provinciale staten zijn bevoegd om voor de aanleg of uitbreiding van een windpark met een capaciteit van ten minste 5 maar niet meer dan 100 MW een inpassingsplan vast te stellen (Art. 9e, lid 1 van de Elektriciteitswet). Ook de bevoegdheid voor de benodigde omgevingsvergunning voor windparken van deze omvang ligt dan bij de provincie (Art. 9e lid 4).

Deze windparken zijn belangrijk om windenergie mogelijk te maken. De provinciale coördinatieregeling (Wro, paragraaf 3.6.2) biedt de mogelijkheid de procedures te verkorten en te stroomlijnen. Daardoor kunnen projecten sneller worden gerealiseerd. Gedeputeerde Staten kunnen op grond van de Elektriciteitswet (art. 9f, lid 6) ook bepalen om de coördinatieregeling niet toe te passen als:

- de provincie al genoeg windparken binnen haar provinciegrenzen heeft mogelijk gemaakt of
- de coördinatieregeling naar verwachting niet leidt tot een versnelling van de procedures om het windpark te realiseren.

Ook kan de provincie de bevoegdheid voor de wijziging van het bestemmingsplan en het afgeven van een omgevingsvergunning terugleggen bij de gemeente als deze hieraan haar medewerking verleend.

Vergunningen

De coördinatieregeling wordt verplicht toegepast op de uitvoeringsbesluiten zoals de omgevingsvergunning, ontheffing Flora- en faunawet, Natuurbeschermingswetvergunning en Watervergunning. Andere vergunningen en ontheffingen kunnen eventueel ook mee worden gecoördineerd. Het is niet verplicht om het bestemmingsplan of inpassingsplan voor het windpark mee te coördineren.

Geen bezwaarprocedure bij bevoegd gezag

In de provinciale coördinatieregeling worden verschillende besluiten tegelijkertijd en in onderling overleg genomen. Het gaat om alle vergunningen en ontheffingen voor de uitvoering van het windpark. Er is een inspraakronde, waarin mensen op alle ontwerpbesluiten tegelijk kunnen reageren, door het indienen van een 'zienswijze'. Voor de beroepsprocedure op de definitieve besluiten is slechts één instantie aan zet: de Raad van State. Er is dus geen bezwaarprocedure bij het bevoegd gezag en beroepsprocedure bij de rechtbank.

Verantwoordelijkheden

De verantwoordelijkheden verschuiven bij deze specifieke coördinatie voor windparken. Gedeputeerde Staten worden bevoegd voor de uitvoeringsbesluiten (vergunningen en ontheffingen) tenzij de rijksoverheid het bevoegd gezag was. De gemeente mag dus niet meer de omgevingsvergunning verlenen en het waterschap niet meer de watervergunning (tenzij ontheffing is verleend).

Gedeputeerde Staten bepalen zelf wanneer alle ontwerpbesluiten en definitieve besluiten worden genomen en regelen ook de terinzagelegging.

ELEKTRICITEITSWET ARTIKEL 9^e

- 1 Provinciale staten zijn bevoegd voor de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie voor opwekking van duurzame elektriciteit met behulp van windenergie met een capaciteit van ten minste 5 maar niet meer dan 100 MW, met inbegrip van de aansluiting van die installatie op een net, gronden aan te wijzen en daarvoor een inpassingsplan als bedoeld in artikel 3.26, eerste lid, van de Wet ruimtelijke ordening vast te stellen. De gemeenteraad is voor de duur van tien jaren na de vaststelling van het inpassingsplan niet bevoegd voor die gronden een bestemmingsplan vast te stellen.

- 2 Provinciale staten geven in ieder geval toepassing aan de bevoegdheid op grond van het eerste lid indien een producent een voornemen tot de aanleg of uitbreiding van een productie-installatie als bedoeld in het eerste lid schriftelijk bij hen heeft gemeld en de betrokken gemeente een aanvraag van die producent tot vaststelling dan wel wijziging van een bestemmingplan ten behoeve van de realisatie van dat voornemen heeft afgewezen. Voor het doen van de melding en de daarbij te verstrekken gegevens kunnen provinciale staten een formulier vaststellen.
- 3 Artikel 3.26, tweede en derde lid, van de Wet ruimtelijke ordening is van overeenkomstige toepassing. Artikel 3.26, vijfde lid, van de Wet ruimtelijke ordening is niet van toepassing.
- 4 Indien provinciale staten toepassing geven aan de in het eerste lid bedoelde bevoegdheid, oefenen gedeputeerde staten de bevoegdheden en voeren de verplichtingen, bedoeld in artikel 3.6, eerste lid, van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht uit en beslissen op een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 2.1, eerste lid, onder a, b, c of g, van die wet. Gedeputeerde staten zenden terstond een afschrift aan burgemeester en wethouders van beschikkingen die zijn gegeven met toepassing van de bevoegdheden, bedoeld in de eerste volzin.
- 5 Het tweede lid is niet van toepassing indien is voldaan aan de krachtens het zesde lid voor die provincie gestelde minimum realisatienorm.
- 6 Bij algemene maatregel van bestuur op voordracht van Onze Minister wordt per provincie een minimum realisatienorm vastgesteld. De voordracht voor de algemene maatregel van bestuur wordt niet eerder gedaan dan vier weken nadat het ontwerp aan beide kamers der Staten-Generaal is overgelegd

Van: Es van, Ivo

Verzonden: dinsdag 14 november 2017 10:21

Aan: Straalman, Rubin <r.straalman@gelderland.nl>; Niens, André <a.niens@gelderland.nl>; Geelhoed, Ellen <e.geelhoed@gelderland.nl>; Eissens, Wido <h.eissens@gelderland.nl>; Rijsoort van, Jeannette <j.van.rijsoort@gelderland.nl>

Onderwerp: RE: inspraak beleidsnotitie Berkelland over RO en duurzame energie

Ik heb het stuk gescand en zie een vrij grote fout:

- Op blz 14 staat dat de gemeente het bevoegd gezag is, tenzij een gemeente geen besluit neemt en de initiatiefnemer naar de provincie stapt. De gemeente is **alleen** tot 5 MW bevoegd gezag, daarna is het de provincie. Wij kunnen echter afzien van deze bevoegdheid en pas dan ligt de bevoegdheid bij de gemeente.

Ellen stem jij met Andre af of er meer opmerkingen zijn en overleg jij of we deze opmerking ambtelijk gaan maken of een zienswijze gaan indienen? Ambtelijk heeft wel altijd de voorkeur.

Groet, Ivo

Van: Straalman, Rubin

Verzonden: maandag 13 november 2017 17:27

Aan: Es van, Ivo <i.van.es@gelderland.nl>; Niens, André <a.niens@gelderland.nl>; Geelhoed, Ellen <e.geelhoed@gelderland.nl>; Eissens, Wido <h.eissens@gelderland.nl>; Rijsoort van, Jeannette <j.van.rijsoort@gelderland.nl>

Onderwerp: inspraak beleidsnotitie Berkelland over RO en duurzame energie

Beste allen,

Bij deze stuur ik jullie een linkje door naar de site van gemeente Berkelland.

Het gaat om de vaststelling van de beleidsnotitie over ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking.

Deze is in Berkelland door het college vastgesteld en is nu de inspraak in gegaan. Na verwerking van de inspraakreacties wordt hij door de raad vastgesteld.

In de andere 7 Achterhoekse gemeenten wordt dit beleid later ook vastgesteld met wellicht variaties in enkele beleidsuitgangspunten en met kaartmateriaal gericht op betreffende gemeente.

Het gaat om de ruimtelijke inpassing van installaties voor duurzame energie opwekking (zon, wind, biomassa, waterkracht, bodemenergie) in al hun variaties in de verschillende landschapstypen en kernen in Berkelland. Dit is weergegeven in een matrix en beschreven in de beleidstekst.

Ook de ruimtelijke visualisatie van ROM3D (nog bedankt, Ivo!) maakt onderdeel uit van deze beleidsnotitie.

Inspraak is mogelijk tot en met 5 december en op 29 november is een inloopdag op het gemeentehuis in Borculo.

Via onderstaande link vind je een beschrijving en kan je alle stukken downloaden:

[https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking/Ontwerp beleidsnotitie](https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke_Ordening_en_Duurzame_Energieopwekking/Ontwerp_beleidsnotitie)

Omdat ik penvoerder was van de gemeentelijke en regionale werkgroep die deze beleidsnotitie geschreven heeft kan ik mogelijk een en ander toelichten als jullie daar interesse in hebben.

Groeten, Rubin

Rubin Straalman | Projectleider energiebesparing bedrijven | Programma Energietransitie | provincie Gelderland | T 06 52801376 | r.straalman@gelderland.nl | aanwezig op: ma, wo, do, vr



Denk aan het milieu, alvorens te besluiten deze mail te printen

**** Disclaimer ****

Huijser, C.P.H.M.

Van: Marieke Brouwer <M.Brouwer@wrij.nl>
Verzonden: dinsdag 5 december 2017 16:29
Aan: Huijser, C.P.H.M.
Onderwerp: reactie WRJ op beleidsnotitie RO-DE Berkelland

Geachte C. Huijser,

Op 7 november jl. heeft u de ontwerpbeleidsnotitie Ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking Berkelland toegestuurd. Na beoordeling van de ingediende stukken geeft het door u toegezonden plan aanleiding tot het maken van de volgende opmerkingen.

Algemeen:

De gemeente Berkelland geeft met dit document op een zorgvuldige manier handen en voeten aan zijn ambitie om in 2030 energieneutraal te zijn. Dit sluit aan bij de doelstellingen van Waterschap Rijn en IJssel. Het waterschap heeft het doel in 2025 energieneutraal te zijn en duurzame energie op haar eigendommen op te wekken. De komende jaren willen we samen met gemeenten de energietransitie in de Achterhoek vorm geven en waar mogelijk versnellen.

In het Gelders Energieakkoord is door de Gelderse waterschappen aangegeven dat ze waterschapseigendommen ter beschikking kunnen stellen voor initiatieven door derden, ook Waterschap Rijn en IJssel staat bij initiatieven open voor een gesprek hierover.

Aanvullend op de beschreven vormen van duurzame energiewinning is warmte-koude winning uit oppervlaktewater een mogelijke vorm waar het Waterschap op dit moment onderzoek naar uitvoert. In 2018 wordt bekend wat hiervoor de mogelijkheden zijn.

P16 en 30 over waterkracht

Er zijn op dit moment initiatieven voor 9 locaties (en niet 6):

- Berkel: Eefde, Lochem, Haarlo, Mallum en Rekken
- Oude IJssel: Doesburg, de Pol, Ulft en Voorst.

Ik verzoek u deze opmerking te verwerken in de beleidsnotie.

Met vriendelijke groet,

ir Marieke Brouwer
Specialist Waterbeheer

T: +31314369591 **M:** +31625264131 **E:** M.Brouwer@wrij.nl

Waterschap  Rijn en IJssel

WATERSCHAP RIJN EN IJSSEL

Liemersweg 2, 7006 GG - Postbus 148, 7000 AC Doetinchem
T: 0314-369 369 - **F:** 0314-343 258 - **I:** www.wrij.nl

---Proclamer De informatie in deze e-mail (inclusief de bijlagen) is uitsluitend bestemd voor het gebruik door de geadresseerde. Indien uit de aanhef of de inhoud blijkt dat dit bericht niet voor u bedoeld is, verzoeken wij u de afzender hiervan op de hoogte te stellen en het bericht te verwijderen. Waterschap Rijn en IJssel gebruikt e-mail niet als medium voor het aangaan van verplichtingen of rechtsbetrekkingen, tenzij anders is overeengekomen.

Huijser, C.P.H.M.

Van: Stoffers, Sjoerd <sjoerd.stoffers@rijksoverheid.nl>
Verzonden: donderdag 23 november 2017 17:40
Aan: Huijser, C.P.H.M.
CC: Peeters, Lobke
Onderwerp: Reactie ontwerp beleidsnotitie ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking Berkelland
Bijlagen: RARRO 2016 Kaart radarverstoring 010716.pdf

Geachte heer Huijser,

Hierbij geef ik u namens het Ministerie van Defensie mijn reactie op de ontwerp beleidsnotitie ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking Berkelland, zoals dat op 7 november jl. naar ons is verzonden (zie onderstaande mail).

Radarverstoringgebied

Het gebied van de gemeente Berkelland is gelegen in het radarverstoringgebied van de radars van Nieuw Milligen en Volkel. In verband hiermee zijn er ter voorkoming van radarverstoring beperkingen van toepassing voor de bouw van windturbines, waarvan de tiphoogte hoger is dan 118, resp. 114 meter (zie bijlage).

De bouwbeperkingen binnen het radar-verstoringgebied zijn vastgelegd in het Besluit (Barro) en de Regeling Algemene Regels Ruimtelijke Ordening (Rarro). In artikel 2.4 van de Rarro zijn de radarverstoringgebieden beschreven, waarvoor op basis van artikel 2.6.9 van het Barro bouwhoogte-beperkingen gelden in verband met radarverstoring. Tezamen met de artikelen 2.5 en 2.6 geeft dit artikel het regime om te beoordelen of er sprake is van onaanvaardbare gevolgen voor de werking van de radar. Het doel van dit regime is om zeker te stellen dat de defensieradars een goed beeld van het luchtruim –en van wat daar vliegt- behouden en dat dit beeld niet in onaanvaardbare mate wordt verstoord door hoge objecten. Met het oog hierop kunnen op grond van artikel 2.6.9 van het Barro hoge objecten in een radarverstoringgebied slechts worden toegestaan nadat is aangetoond dat deze objecten het radarbeeld niet ontoelaatbaar verstoren.

In de ontwerp beleidsnotitie ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking Berkelland is de radarverstoring weliswaar benoemd, maar is onvoldoende aandacht besteed aan de binnen het radarverstoringgebied geldende restricties.

Omdat in het bestemmingsplan mogelijkheden worden geboden hoge windmolens te plaatsen, dient in dat geval te worden toegevoegd dat plaatsing hiervan slechts mogelijk is indien en voor zover is aangetoond dat het functioneren van de radarinstallaties van het Ministerie van Defensie niet in onaanvaardbare mate wordt verstoord.

Ik verzoek u de bovenstaande opmerkingen te verwerken in het ontwerp bestemmingsplan, en mij op de hoogte te houden van verdere ontwikkelingen rondom de procedure.

Wilt u deze reactie even bevestigen.

U dankend voor de te nemen moeite.

Met vriendelijke groet,

drs. S.J. (Sjoerd) Stoffers
Adviseur Ruimtelijke Ordening & Milieu

Cluster Ruimte | Sectie Omgevingsmanagement
Afdeling Klant- en Vastgoedmanagement | Directie Vastgoedbeheer
Rijksvastgoedbedrijf
Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
Postbus 16169 | 2500 BD Den Haag

M 06 5336 2087

T 088 115 8043 (secretariaat)

E sjoerd.stoffers@rijksoverheid.nl

W <http://www.rijksvastgoedbedrijf.nl>

Het Rijksvastgoedbedrijf is een uitvoeringsdienst van het Rijk die op 1 juli 2014 is ontstaan uit een fusie van vier vastgoeddiensten: de Dienst Vastgoed Defensie, de Rijksgebouwendienst, het Rijksvastgoed- en ontwikkelingsbedrijf en de directie Rijksvastgoed

Van: Huijser, C.P.H.M. [<mailto:C.Huijser@gemeenteberkelland.nl>]

Verzonden: dinsdag 7 november 2017 17:14

Onderwerp: (I) Inspraak ontwerp beleidsnotitie ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking Berkelland

Urgentie: Hoog

Beste lezer,

Volgens de inspraakverordening Berkelland en goed gebruik in de ruimtelijke ordening willen wij bij de voorbereiding van dit beleid voor duurzame energieopwekking, vooroverleg voeren met besturen van betrokken overheden, waterschappen en diensten of instanties waarvan de belangen mogelijk in het geding zijn. De ontwerptekst van dit voorgenomen beleid is digitaal te bekijken via de gemeentelijke website

[https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking/Ontwerp beleidsnotitie](https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke%20Ordening%20en%20Duurzame%20Energieopwekking/Ontwerp%20beleidsnotitie)

Of u gaat naar www.gemeenteberkelland.nl en dan rechtsonderaan het kopje 'Duurzame energie'. Graag ontvangen wij uw advies in het kader van het vooroverleg in verband met de voortgang van het planproces verzoeken wij u vriendelijk uw schriftelijke reactie binnen vier weken na datum van deze brief aan ons kenbaar te maken.

Voor vragen kunt u contact opnemen met de heer E.Spanjaard en/of de heer H. Franck telefoonnummer 0545- 250306 of 0545-250317

Met vriendelijke groet,

Namens burgemeester en wethouders van Berkelland,

C. Huijser

Projectleider

gemeente Berkelland

CPHM Huijser

Team Projecten | Projectleider

0545 250 223 | C.Huijser@gemeenteberkelland.nl

Postbus 200 | 7270 HA Borculo

www.gemeenteberkelland.nl | [Twitter](#)



Dit bericht kan informatie bevatten die niet voor u is bestemd. Indien u niet de geadresseerde bent of dit bericht abusievelijk aan u is toegezonden, wordt u verzocht dat aan de afzender te melden en het bericht te verwijderen. De Staat aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

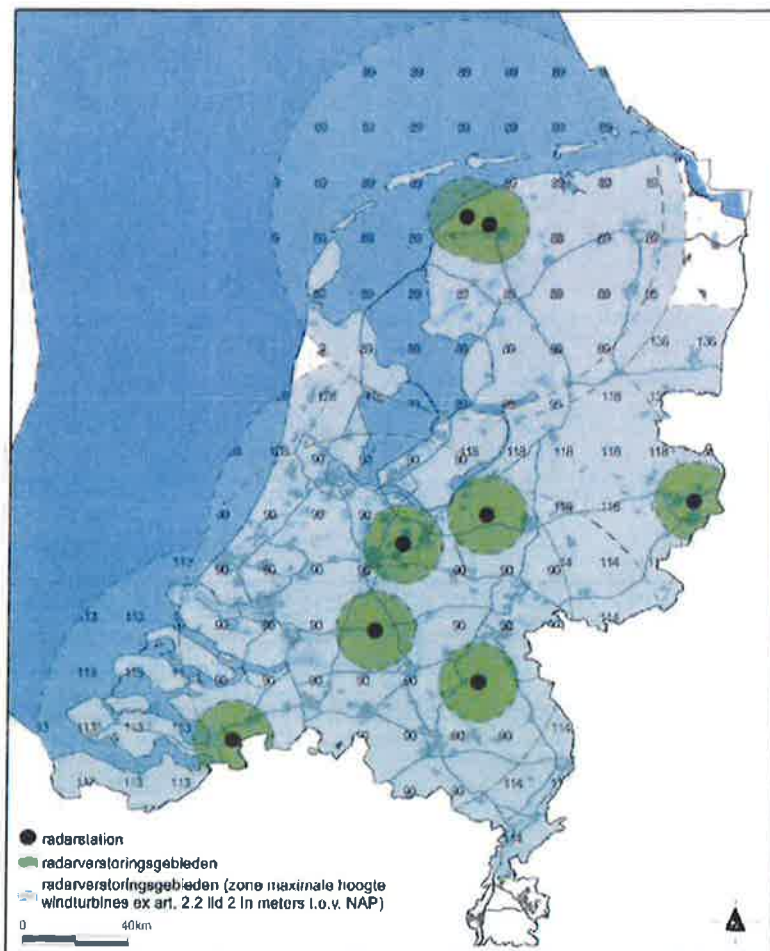
This message may contain information that is not intended for you. If you are not the addressee or if this message was sent to you by mistake, you are

De wegwijzer naar informatie en diensten van alle overheden



Regeling algemene regels ruimtelijke ordening
Geldig van 01-07-2016 t/m heden

Bijlage 8.4. bij de Regeling algemene regels ruimtelijke ordening



Kaart radarstations en radarverstoringsgebieden

Huijser, C.P.H.M.

Van: Aagten, Stephan van <Stephan.van.Aagten@alliander.com>
Verzonden: woensdag 29 november 2017 17:08
Aan: Huijser, C.P.H.M.
Onderwerp: RE: (I) Inspraak ontwerp beleidsnotitie ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking Berkelland
Bijlagen: Visie Liander op het aansluiten van zonneparken - final.pdf

Dag Carlos,

Allereerst bedankt dat je me pro actief hiervan op de hoogte hebt gesteld en je me de gelegenheid geeft om een reactie om het beleidsstuk te geven. Dat waardeer ik!
 Onderstaand heb ik mijn opmerkingen / suggesties per pagina weergegeven. Uiteraard heb ik vooral vanuit de netbeheerdersbril gekeken. Her en der ben ik ook zo vrij geweest om een opmerking te plaatsen die niet direct van belang is voor de netbeheerder. Dit heb ik gedaan vanuit de intentie om het stuk nog beter te maken. Hopelijk vind je dit niet bezwaarlijk.

P.4

Tweede alinea: Om de urgentie van volgende te ondernemen stappen te onderbouwen helpt het om de een huidige (anno 2017) stand van zaken te noemen. Hoeveel procent is al gerealiseerd en ligt de gemeente Berkelland daarmee op schema?

- Er waren belangrijke zaken als ruimtelijke inpassing, draagvlak en participatie bij de bevolking genoemd. In het kader van succesvolle businesscases (zonder deze geen projecten) wordt er nog geen aandacht geschonken aan de inpassingsmogelijkheden van nieuwe installaties op de energieinfrastructuur. De mogelijkheden en bijbehorende kosten vroegtijdig in beeld hebben biedt initiatiefnemers duidelijkheid. Dit is een gemiste kans om te voorkomen dat er aanloopkosten worden gemaakt voor projecten, die in een later stadium om financiële reden niet haalbaar blijken te zijn.

- Derde alinea: Toevoegen dat ook de netbeheerder een noodzakelijk faciliterende rol heeft. Tijdige afstemming met Liander is noodzakelijk om eventueel benodigde aanpassingen aan de energie-infrastructuur tijdig te realiseren.

P.5

- Doelstelling: Het limiteren van een maximale opwekcapaciteit die nodig is om een energieneutraal Berkelland te realiseren, belemmert mogelijk optimalere energieoplossingen in regionaal (Achterhoek) verband.

P.12

Derde bullit. Mooi dat er gewezen wordt op de inpasbaarheid op de energie-infra en het kosteneffect hiervan! Ik heb een bijlage toegevoegd waarin onze visie op het aansluiten van zonneparken staat uitgeschreven. Mogelijk kun je dit toevoegen als bijlage of delen eruit gebruiken en verwerken in de tekst.

P.13

- Ik vermoed dat de vergelijking niet helemaal correct is. 32ha zon levert in ieder geval ruimschoots meer dan 5 MW...

P.15

- Laatste alinea: inleiden met de doelstelling naar aardgasloos, zodat de eerste regel beter geplaatst kan worden. Gemiddelde lezer vraagt zich mogelijk af waarom een groot deel van de gasvraag vervangen moet worden.

P.24

- Infrastructuur versterken: Hierin wordt de planologische infrastructuur bedoeld. De energie infrastructuur kan hier mogelijk zelfs ontbreken of slechts in beperkte mate aanwezig zijn. Bij het stichten van nieuwe installaties kan dit eventueel leiden tot forse investeringen. Indien er plannen zijn / komen op dergelijke locaties, is het des te belangrijker om vroegtijdig met de netbeheerder in overleg te treden.

P.29/P.30

- punt 5/ 6: Optimale situatie is als opwek en afname in elkaars nabijheid liggen. Bij industrieterreinen ligt over het algemeen een sterk netwerk (ivm energievraag). Daarmee vanuit netperspectief ook vaak geschikt om opwek aan toe te voegen.

P.32

- Biomassa: Bij biomassa is er sprake van energie opwek. Deze energie kan in de vorm van elektriciteit (verstroming) of in de vorm van groen gas op openbare netten worden ingevoed. Bij verbranding (verstroming) ontstaat er ook warmte. Veelal het beste af te nemen door een lokale afnemer. Afhankelijk van gekozen vorm en vermogens kunnen aanpassingen (investeringen) in het net nodig zijn.

P.35

- Eerste alinea: Toevoegen dat bij zonopwek initiatieven vroegtijdige afstemming met Liander noodzakelijk is om in beeld te krijgen wat de mogelijkheden, doorlooptijd en aansluitkosten zijn.

Tevens heeft Liander deze informatie nodig om tijdig netinvestering te kunnen doen en er daarmee voor kan zorgen dat de opgewekte energie aan het net terug geleverd kan worden.

P.44

- eerste bullit: Interessante informatie. Vraag me wel af waarom dit in de conclusie staat? Het is niet eerder in het document ter sprake gekomen.

- Aan conclusie toevoegen ; het advies om voor planuitwerking in contact te treden met Liander netbeheer om kosten en doorlooptijd van een aansluiting in beeld te krijgen, alsook te kijken naar slimme aansluitmogelijkheden. Denk aan wind/zon combinaties, aftoppen tot 70% etc.

Mocht je vragen hebben over mijn feedback, dan weet je me te vinden!
Ik zie de definitieve versie graag tegemoet.

Hartelijke groet,

Stephan van Aagten

Relatiemanager | Strategie & Omgeving | Liander

M +31 6 21115740

E stephan.van.aagten@alliander.com

Liander N.V. Postbus 50, 6920 AB Duiven, Nederland. Locatiecode:2RA4100. Utrechtseweg 68, 6812 AH Arnhem .
KvK 09104351 Arnhem. www.liander.nl

Van: Huijser, C.P.H.M. [<mailto:C.Huijser@gemeenteberkelland.nl>]

Verzonden: dinsdag 7 november 2017 17:14

Onderwerp: (I) Inspraak ontwerp beleidsnotitie ruimtelijke ordening en duurzame energieopwekking Berkelland

Urgentie: Hoog

Beste lezer,

Volgens de inspraakverordening Berkelland en goed gebruik in de ruimtelijke ordening willen wij bij de voorbereiding van dit beleid voor duurzame energieopwekking, vooroverleg voeren met besturen van betrokken overheden, waterschappen en diensten of instanties waarvan de belangen mogelijk in het geding zijn. De ontwerptekst van dit voorgenomen beleid is digitaal te bekijken via de gemeentelijke website

[https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke Ordening en Duurzame Energieopwekking/Ontwerp beleidsnotitie](https://www.gemeenteberkelland.nl/Bestuur/Beleidsstukken/Ruimtelijke%20Ordening%20en%20Duurzame%20Energieopwekking/Ontwerp%20beleidsnotitie)

Of u gaat naar www.gemeenteberkelland.nl en dan rechtsonderaan het kopje 'Duurzame energie'. Graag ontvangen wij uw advies in het kader van het vooroverleg in verband met de voortgang van het planproces verzoeken wij u vriendelijk uw schriftelijke reactie binnen vier weken na datum van deze brief aan ons kenbaar te maken.

Voor vragen kunt u contact opnemen met de heer E.Spanjaard en/of de heer H. Franck
telefoonnummer 0545- 250306 of 0545-250317

Met vriendelijke groet,

Namens burgemeester en wethouders van Berkelland,
C. Huijser
Projectleider



CPHM Huijser
Team Projecten | Projectleider
0545 250 223 | C.Huijser@gemeenteberkelland.nl
Postbus 200 | 7270 HA Borculo
www.gemeenteberkelland.nl | [Twitter](#)



Visie Liander op het aansluiten van zonneparken.

Liander is de regionale netbeheerder voor elektriciteit. De meeste zonneparken zullen een aansluiting aanvragen op het elektriciteitsnet van Liander om de geproduceerde energie te kunnen terug leveren. Liander heeft graag zicht op toekomstig opgewekt vermogen en op welke locaties dat mogelijk gaat gebeuren. Kortom: waar, wanneer en bovenal hoeveel? Onze klanten gaan namelijk steeds meer zelf energie opwekken. Het is geen automatisme dat deze opgewekte energie in de bestaande netinfrastructuur kan worden ingepast. Het uitbreiden of verzwaren van de netten is niet altijd de meest passende oplossing. Het neemt (veel) tijd in beslag en is bovendien kostbaar voor de gemeenschap, die netinvesteringen via de tarieven terugbetaalt. Onze belangrijkste vraag is dan ook: moeten we in de komende periode rekening houden met bijvoorbeeld veel kleine parken of enkele grote die op het elektriciteitsnet moeten worden ingepast? Liander staat voor een energievoorziening die iedereen onder gelijke condities toegang geeft tot betrouwbare, betaalbare en duurzame energie.

Liander wil graag tijdig meedenken met initiatiefnemers voor het ontwikkelen van zonneparken. Zoals bekend zijn de aansluitkosten vaak een substantieel onderdeel in de businesscase. Alle nieuwe aansluitingen kunnen daarnaast leiden tot aanvullende investeringen in de netten van Liander. Wanneer wij tijdig betrokken worden dan kunnen we gezamenlijk toewerken naar de optimalisatie van geschikte planologische locatie(s) en de mogelijkheden in de energie infrastructuur. Gelukkig zijn er veel plekken waar voor de eigenaren van zonneparken de aansluitkosten relatief laag kunnen zijn en waar ook de aanvullende investeringen in het elektriciteitsnet (maatschappelijke kosten) laag zijn. Bijvoorbeeld door gebruik te maken van nog onbenutte netcapaciteit. Andere opties hierin zijn: gebruik maken van een bestaande aansluiting op locatie, eventueel door te combineren met een LDE-aansluiting of door meerdere leveranciers op een aansluiting (vanaf 01-03-2018). Ook het combineren van bestaande windmolens met PV-installaties kan voordelen opleveren.

Lage aansluitkosten en maatschappelijke kosten voor zon

De eigenaren van zonneparken dragen zelf de kosten van de aansluitingen voor hun zonneparken op het elektriciteitsnet. De aanvullende investeringen om het achterliggende elektriciteitsnet aan te passen zodat de energie getransporteerd kan worden, zijn voor de netbeheerder. Alle investeringen die een netbeheerder doet worden gesocialiseerd en verwerkt in onze tarieven. Deze worden betaald door alle klanten van Liander. Dit zijn dus 'maatschappelijke kosten'.

Dit leidt vanuit een 'laagste maatschappelijke kosten'-perspectief tot de volgende volgorde in globale voorkeur locaties voor zon:

- Installatie achter een bestaande aansluiting waar de totale zonopwek het jaar door onmiddellijk geconsumeerd kan worden (invoeding op de bestaande aansluiting met een hoog energieverbruik)
- Installatie achter de meter van een bestaande aansluiting waar een deel van de zonopwek onmiddellijk geconsumeerd kan worden en het restant zonder verzwaring van de aansluiting of het netwerk kan worden teruggeleverd (dit geldt voor de meeste woningen, kantoren, boerderijen, winkels, sporthallen, gemalen, etc.)
- Installatie achter een bestaande aansluiting van een opwekinstallatie die grotendeels complementair is aan de ritmiek van zonopwek.
- Als er toch een nieuwe aansluiting nodig is voor een zonnepark zijn de kosten het laagst op korte afstand van een passend netvlak (dus nabij een MS-ruimte, een MS-kabel, een schakelstation of een onderstation).

Aangrenzend aan bebouwde gebieden

De keuze voor het toestaan van zonneparken aan de randen van bebouwd gebied lijkt vanuit energieaansluitmogelijkheden op hoofdlijnen positief. Immers, voor bebouwd gebied is in infrastructuur voorzien. Wenselijk blijft dan om initiatieven in de omgeving van bedrijfsvestigingen voorrang te geven. Omdat hier verreweg de grootste gelegenheid is om het opgewekte vermogen direct lokaal af te nemen.

N.B. Neem tijdig (voor het aanvragen van vergunningen en/of SDE-subsidie) contact op met Liander om de laatste moment opname te krijgen en/of om samen te onderzoeken wat kansrijke gebieden zijn.